

## Prædiken til 6. søndag efter trinitatis

Matt. 5, 20-26

”Du slipper ikke ud derfra, før du har betalt den sidste øre!” Det lyder ikke rart. Det er hårde ord på en blød sommerdag. Trusler om dom og straf og indespærring. Men hvad er det egentlig for et fængsel, Jesus taler om?

Han er virkelig på radikal kurs her i den berømte Bjergprædiken. Og den store flok af nysgerrige tilhørere må have spidset ører den dag. For det her var ikke den sædvanlige prædiken, de var vant til at høre i synagogen. De var vant til at få den gamle lov med blandt andet de Ti Bud læst op og udlagt.

”I har hørt, at det er sagt til de gamle” – sådan indleder Jesus sin tale: ”I har hørt, det er sagt til de gamle, at du må ikke begå drab, og den, der begår drab, skal kendes skyldig af domstolen”.

Og ja, det havde de hørt mange gange. Sådan står der i skriften. Sådan sagde loven. Og det gør den stadig her hos os og alle steder i alle samfund. Vi må ikke slå ihjel. Det er strafbart.

Men så er det, Jesus giver den en tand mere og tilføjer, at ”sandelig siger jeg jer: enhver som bliver vred på sin broder, skal kendes skyldig af domstolen”!

Men – det er jo helt urimeligt! Man kan da ikke lade være med at bliver vrede på hinan-

den? Det vigtigste er vel, at vi ikke pander hinanden ned, hver gang noget går os på? Eller hvad?

Nej – sådan er det tilsyneladende ikke. For hver eneste grim ting, der kommer over dine læber, for hvert eneste uoverlagt ord og hid-sigt udbrud, er du dømt skyldig.

Man kan ikke lade være at tænke på, at hvis det er Helvede, Jesus hentyder til – når han taler om det fængsel, vi ikke kommer ud af, før vi har betalt den sidste øre – så bliver der godt nok fyldt op dernede! Man er næsten fristet til at tro, at Jesus prøver at være morsom her. For der er jo ikke nogen, der går fri. Selv de mest elskede brødre og søstre slås og skændes. Nær familie, gode venner og lidenskabelige elskende kan blive så rygende uvenner. Det hører med til kærlighedens liv og det at være så tæt forbundet og kende hinanden så godt. Og skænderierne kan blive så meget desto voldsommere, fordi vi er så tæt på og kender hinanden så godt.

Kan det virkelig være meningen, at vi skal være sådan nogle lamme-fromme hængeører, der formår at kontrollere vores følelser hele tiden og vender den anden kind til hver gang? Skal vi virkelig være sådan nogle små

søde, forskræmte mus, der hver gang vi bliver udfordret og provokeret ikke kan svinge os op til mere saft og kraft end en spagfærdig hvisken om, at hvis det er det, du mener, så er det sikkert rigtigt, og i øvrigt mener jeg det samme som dig, og lad os nu ikke hidse os op ... Jeg bliver altid endnu mere hidsig af, at nogen siger, jeg ikke skal hidse mig op.

Og det kan da ikke være lig med den himmelske retfærdighed at gå rundt og tysse på hinanden, mens vi undertrykker vores følelser? Mon ikke det snarere handler om, at vi skal se indad og lære os selv at kende? Jesus vil ikke pille lidenskaben ud af os, men vi skal kende den i os selv og ikke mindst kende dens kræfter. For vores skænderier og vrede handler ikke altid bare om, at der er noget, vi er uenige om. Sommetider er der meget stærke, underliggende følelser på spil – som ikke er sunde, og som kan tage magten fra os.

Mange kontroverser handler slet ikke om sagen selv, men om noget dybereliggende. Det kan være et opslidende gammelt misforhold i magtbalancen mellem et godt prøvet ægtepar. Eller et trættende rollespil mellem gamle venner. Måske lurer der et tærende mindre-værd og en grundlæggende mangel på selvrespekt, som har rødder langt tilbage. Eller det kan handle om jalousi, misundelse og gammelt nag. Det er troldsplinten i øjet. Det er dæmonien, der kan gøre vores forhold til andre mennesker anstrengt og ufrit og gøre verden meget lille og lukket. Som i et fængsel.

Alt for ofte i denne tid bliver vi konfronteret med, hvor frygteligt og farligt det er, hvis

man slipper sine indre dæmoner fri. For hvem er de - de unge mænd og kvinder, som spænder bombebelter om livet og tager andre mennesker med sig i døden? Eller kører en lastbil brutalt og samvittighedsløst ind i en folkemængde? Hvem er de? Ofte er de mennesker, man udadtil kun har opfattet som flinke og fredsommelige folk, som har passet deres eget, og som ingen ville finde på at mistænke for at gå med en morder i sig. De har levet som almindelige borgere og har opfyldt loven, indtil den dag de pludselig bryder ud som morderiske terrorister.

Det spørgsmål, man så efterfølgende stiller sig, er, om de ikke netop har gået og begået drab i deres hjerter mange gange – mens de gik og planlagde forbrydelsen. Der må have ulmet et glødende had i hjertet, hvorfra de har hentet den legitimering og følelse af retfærdig hævn, der skal til for at gøre noget så forfærdeligt. Terroristen ser uden tvivl sig selv som den forurettede part. Den oversete, den misforståede – den eneste retfærdige. Den ensomme ulv – lukket inde i hadets fængsel.

*Her* lyder ordene, at når du kommer og bringer din gave til alteret og dér kommer i tanker om, at du har et udestående med din broder, så lad din gave blive ved alteret og gå hen og forlig dig med din broder. Guds prioritering er her helt klar: forsoningen kommer først. Elsk dine fjender, står der et andet sted i Bjergprædike-nen.

At vi ikke må slå ihjel, det ved alle mordere. Alligevel kan man tro, at man er retfærdiggjort i sin handling, netop fordi det handlede om fjender af Gud. Men hvem er Guds fjender? I første Johannesbrev siges det me-

get klart, at den der siger, han elsker Gud, men hader sin broder, er en løgner. Vreden i hjertet. Stenen i brystet. Den lurende forurettelse, der får hævnlysten til at vokse og mobiliserer selvretfærdighedens blinde kræfter – det er farligt stof.

Syndefaldet begynder længe før, du overtræder loven. Jesus tager også et andet eksempel. Han siger: at I har hørt, det er sagt til de gamle, at ”du må ikke begå ægteskabsbrud”. Du må ikke være din ægtefælle utro. Men jeg siger jer: enhver, der kaster et lystent blik på den andens hustru, har allerede begået ægteskabsbrud med hende i sit hjerte ...

Igen – så bliver der godt nok begået meget utroskab rundt om hver eneste dag! Men hvis nu man vender den om, giver det god mening – hvis man spørger med Jesus: jamen er det altid godt nok bare i det ydre at overholde den moralske lov? Er man f.eks. et godt menneske, hvis man livet igennem modstår fristelsen til at kaste et kærligt blik på naboens kone, men heller aldrig har kastet noget som helst blik af den slags efter sin kone? Er man en god ægtefælle, hvis man nøje bevæger sig på dydens smalle sti, men aldrig gør noget for at gøre sin mand eller kone glad – men tværtimod er et helvede at være gift med?

Nu lyder det som om, Jesus forkaster god gammel moral for at sætte en ny moral op, som bare er meget sværere at leve op til – og som derfor får os til at føle os som endnu dårligere mennesker. Og det er der også nogen, der mener, er pointen i Bjergprædike-nen. At Jesus stiller en så uopfyldelig fordring op for mennesket, om en renhed i hjer-

## Redaktion

Valgmenighedspræst  
Margrethe Dahlerup Koch  
V. Strandbjerg 32  
6950 Ringkøbing  
mdkoch@mail.dk

Sognepræst  
Søren Jensen  
Byløkken 27  
8240 Risskov  
sjen@km.dk

Søndagslæsning  
udkommer hver uge på  
[www.grundtvig.dk](http://www.grundtvig.dk)  
– hvor man også  
kan tilmelde sig  
elektronisk nyhedsbrev  
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum  
Farvergade 27  
1463 København K  
Telefon 3373 2800  
vartov@vartov.dk

tet ingen kan leve op til – så det for alvor går op for os, hvor syndige vi er, og hvor meget vi har brug for Guds nåde. Men det tager jo al betydningen af ordene – hvis det bare er et pædagogisk fif til at få os til at indse vores begrænsning. Hvad er det også for en Gud, der bliver nødt til at minde os om vores uduelighed og ynkelighed for at få os til at modtage sin tilgivende kærlighed?

På den anden side skal vi heller ikke høre det som radikale etiske krav, der er en forudsætning for Guds kærlighed. Jesus forkyn-der Guds kærlighed til os mennesker i al vores svaghed og ufuldkommenhed. Kærlig-heden kommer først. Vi elskes fra grunden – det er dåbens løfte. Vi elskes og tilgives. Vi er Guds børn, vi hører til i hans rige, hvor den eneste lov, der gælder, er kærlighedens lov.

Det er, som Paulus siger i Romerbrevet – det er et nyt liv, vi døbes til at leve. Et liv som Guds elskede børn. Et liv i taknemmelighed over at være dette fra grunden elskede men-neske.

Hører vi det? Tager vi imod denne kærlig-hed – og lader den gennemstrømme vores hjerte og opløde al forbitrelse og forstenet forurettelse? Hvis vi gør, skyller den ensom-heden og mindreværdet og fortvivlelse ud af os som en kærlighedens tsunami. Så bliver disse ord fra bjergprædikenen ikke et spørgsmål om, hvad jeg skal eller ikke skal leve op til – men de bliver simpelthen en beskrivelse af den troendes nye liv. Livet i glad taknemmelighed. Et lyst og rummeligt verdenssyn.

Et liv i åbenhed mod verden og vores med-mennesker. Ikke fordi vi skal eller bør. Men

fordi et nyt liv vokser frem af det forløste Guds barns taknemmelighed. Det er den retfærdighed, der skal overgå de skriftklo-ges og farisæernes: glæden ved at være Guds menneske i verden. Kærligheden til livet.

Guds kærlighed vil forsones os med os selv, så vi kan forsones os med hinanden. Ud af forbitrelsens og forurettelsens fængsel. Amen

**Eva Holmegaard Larsen**

*Nødebo Sogn*

**Salmer:**

**748, 396, 444, 889 (100 Salmer), 321 v. 6-7, 724**